

BOŞANMA ÇOCUĞUN PSİKOLOJİK SAĞLIĞINI NASIL ETKİLER?

- Boşanma ile ilgili araştırmalarda, boşanma sonrasındaki ilk iki yılın kritik olduğu öne çıkmaktadır.
- Boşanmanın hemen ardından çocuk için genellikle olumsuz bir süreç yaşanmaktadır. Ancak, **boşanma sonrasındaki 6 ile 12 ay arasında** birçok çocukta bu olumsuz etkiler giderek azalmakta ve çocuklar boşanmaya giderek daha fazla uyum sağlamaktadırlar.

BOŞANMANIN KISA SÜRELİ ETKİLERİ

- Çocuğun ilk yaşadığı duygunun şok ve mutsuzluk olduğu; ayrıca yalnızlık, şaşkınlık ve ebeveynlere öfkenin çok sık görüldüğü gözlenmiştir.
- Depresif duygudurum ve içe çekilme, sinirlilik, sorunlarla başa çıkamama ve dürtüsellik gibi problemler sık görülmektedir.

BOŞANMANIN UZUN SÜRELİ ETKİLERİ

- Boşanmanın çocuk üzerindeki uzun süreli etkilerinden kastedilen, boşanmanın üzerinden iki yıldan daha fazla sürenin geçmesidir.
- Literatürde boşanmanın çocuk üzerindeki uzun süreli etkileri açısından çok çelişkili bulgular ve görüş ayrılıkları vardır.

Boşanma Sonrası Çocuğun Uyumunu Etkileyen Bazı Faktörler:

- 1. Velayeti alan ebeveynin (genellikle anne) psikolojik uyumu:**
 - Annenin sıcak, ilgili ve kabul edici olması, çocuğu boşanmanın olumsuz etkilerine karşı koruyabilir.
 - Bu tutumların ortaya çıkmasında annenin psikolojik sağlığı önemlidir.

2. **Velayeti almayan ebeveynin çocuktan uzak olması/yokluğu:**
Boşanan eşler arasındaki çatışma azsa velayeti almayan ebeveyn ile çocuğun sık görüşmesi çocuğun uyumunu artırır.
3. **Ebeveynler arasındaki çatışma:** Çocuktan taraf olmasını isteme, kavganın çatışma çözümü için model olması, çocuğun kavgalar için kendini suçlaması gibi faktörler, çocuğun psikolojik uyumu üzerinde olumsuz etkiler gösterebilir.

4. Maddi zorluklar
5. Yaşamdaki stresli değişiklikler

İSTİSMAR ÇOCUĞUN PSİKOLOJİK SAĞLIĞINI NASIL ETKİLER?

- **Çocuk istismarı ve ihmali**, ana baba ya da bakıcı gibi bir erişkin tarafından çocuğa yöneltilen, toplumsal kurallar ve profesyonel kişilerce uygunsuz ya da hasar verici olarak nitelendirilen, çocuğun gelişimini engelleyen ya da kısıtlayan eylem ve eylemsizliklerin tümüdür.
- Bu eylem ya da eylemsizliklerin sonucu olarak çocuğun fiziksel, ruhsal, cinsel ya da sosyal açıdan zarar görmesi, sağlık ve güvenliğinin tehlikeye girmesi söz konusudur.

Fiziksel istismar, 18 yaşından küçük çocuk ya da gencin ana-babası ya da bakımından sorumlu başka kişi tarafından sağlığına zarar verecek biçimde fiziksel hasara uğraması, yaralanması ya da yaralanma riski taşımasıdır. Bu hasar; elle ya da bir nesneyle vurularak, itilerek, sarsılarak, yakılarak ya da ısırılarak oluşabilir.

Fiziksel ihmal, 18 yaşından küçük çocuk ya da gencin yetersiz besleme, giydirme, hijyen ya da bakım verme sonucunda zarara uğramasıdır.

Cinsel istismar, çocuğun en az kendisinden altı yaş büyük bir kişi tarafından cinsel doyum için **zorla veya ikna edilerek** kullanılması ya da başkasının bu amaçla çocuğu kullanmasına izin verilmesidir.

Cinsel İstismar;

- Çocuğun fuhuşa zorlanması,
- Pornografi gibi suçlarda cinsel obje olarak kullanılması,
- Genital bölgeye dokunma,
- Teşhircilik,
- Tecavüz gibi davranışları kapsar.

Cinsel istismarın mutlaka şiddet içermesi gerekmez, çocuğun rızasının olup olmadığına bakılmaz

Duygusal istismar, sözel istismarı ve fiziksel olmayan ancak çok ağır olan cezaları ya da tehditleri (şiddetli red, aşırı ve zorlayıcı kontrol vb.) içerir.

Duygusal ihmalde ise yeterli duygusal destek sağlamamak, ilgi ve sevgi göstermemek ve çocuğun şiddetle karşı karşıya kalmasına izin vermek yer alır.